

Východoasijské centrum SE

Vladan Hodulák

Tato prezentace je určena výhradně pro studenty kurzu *Mezinárodní ekonomické vztahy MVZ141* na FSS MU v akademickém roce 2018/2019. Jakékoliv nakládání s prezentací pro jiné než studijní účely v tomto kurzu je zakázáno

Japonsko - obecná charakteristika

- Relativně nepříznivé geografické podmínky, hornatý terén, nedostatečné množství surovin
- Ostrovní země, závislost na zahraničním obchodě
- Etnicky značně homogenní stát
- Bohatá historická tradice
- Kontinuální civilizační vývoj
- Učenlivé a disciplinované obyvatelstvo

Vývoj do druhé světové války

- Geopolitické postavení Japonska
- Vývoj do Meidži (vlastní civilizace, izolacionismus)
- Reformy Meidži (1867, role vlády, zaibatsu, suroviny, export)
- Japonsko mezi válkami
- Militarizace, expanzionistická politika (suroviny)
- Druhá světová válka

Poválečný boom

- Stav hned po konci války (zničené hospodářství, inflace, reparace, uprchlíci), změna postoje 1948
- Plány USA - Dodgeova linie (demilitarizace, boj s inflací, demonopolizace, investice)
- Hospodářský vývoj
- Faktory ekonomického zázraku (export, investice, technologie, trh práce, HP – EPA, MITI)
- V 60. letech expanzivní HP, průměrný růst 10,5%!

Zvláštnosti Japonské ekonomiky

- Značná role vlády, ale poměrně malé procento výdajů k HDP
- Podnikatelská zainteresovanost na ekonomickém vývoji země
- Snaha poučit se, efektivní prosazování politiky – úcta k autoritám
- Použití jakékoli možné metody k dosažení cíle
- Zodpovědnost, jedinec jako součást celku, ne individualismus (firemní loajalita, celoživotní zaměstnání)

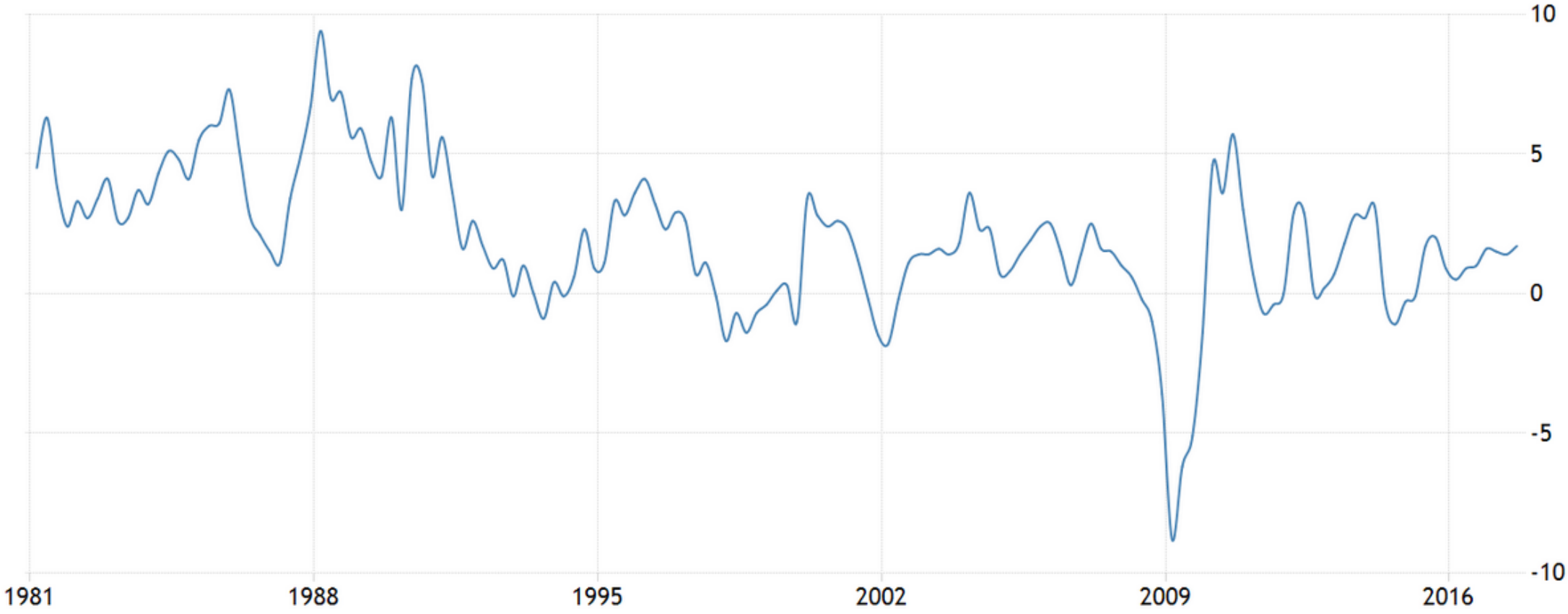
70. a 80. léta

- Vývoj v 70. letech
  - Zpomalení růstové dynamiky
  - Strukturální změny (ropný šok)
  - Postavení jenu, Japonsko jako největší světový věřitel
- Vývoj v 80. letech
  - Ochrana domácího trhu – spory s USA
  - Plaza Accord a politika CB
  - Krach na burze

Vývoj do současnosti

- Japonsko mělo do 90. let nejstabilnější růst ze všech rozvinutých ekonomik
- Vývoj v 90. letech – stagnace a deflace
- Názory na příčiny krize
  - Nedostatečná agregátní poptávka
  - Strukturální problémy ekonomiky
- Japonské pokusy o nápravu
- Strukturální proměna japonské ekonomiky
- Vývoj v novém století, problém vládního dluhu

JAPAN GDP ANNUAL GROWTH RATE

SOURCE: TRADINGECONOMICS.COM | CABINET OFFICE, JAPAN

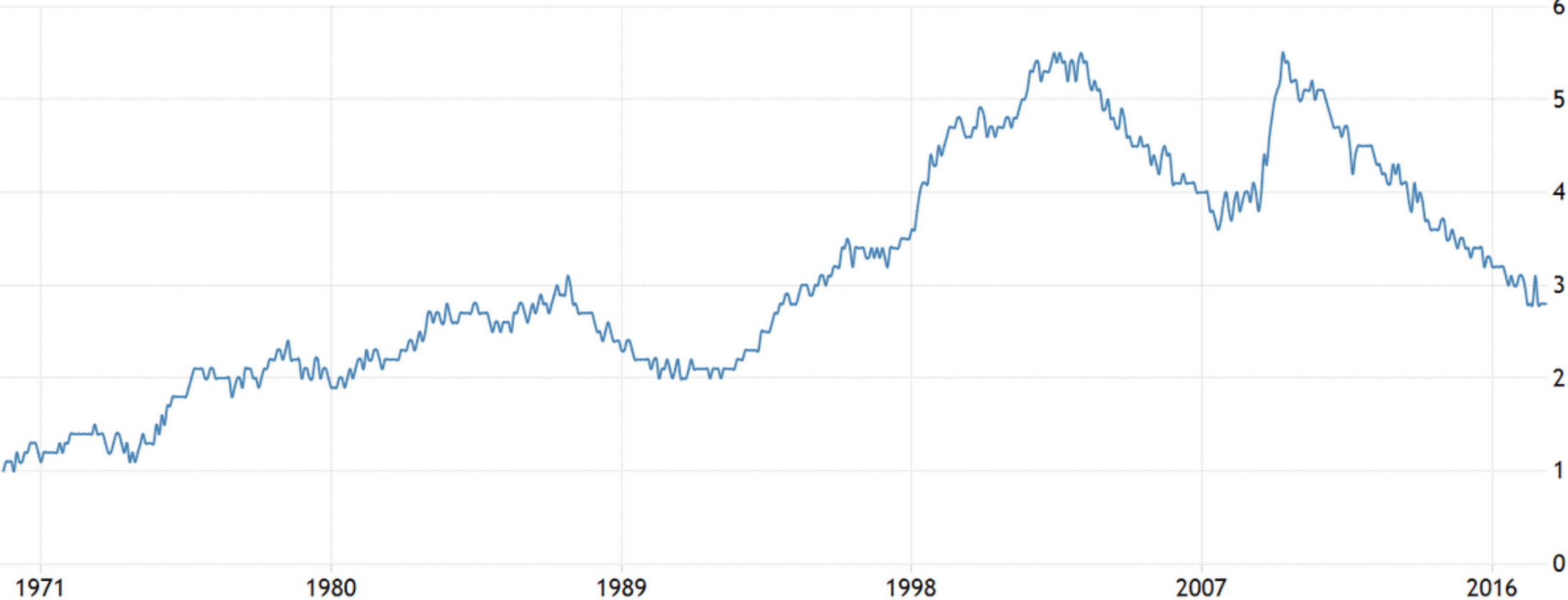

JAPAN INFLATION RATE

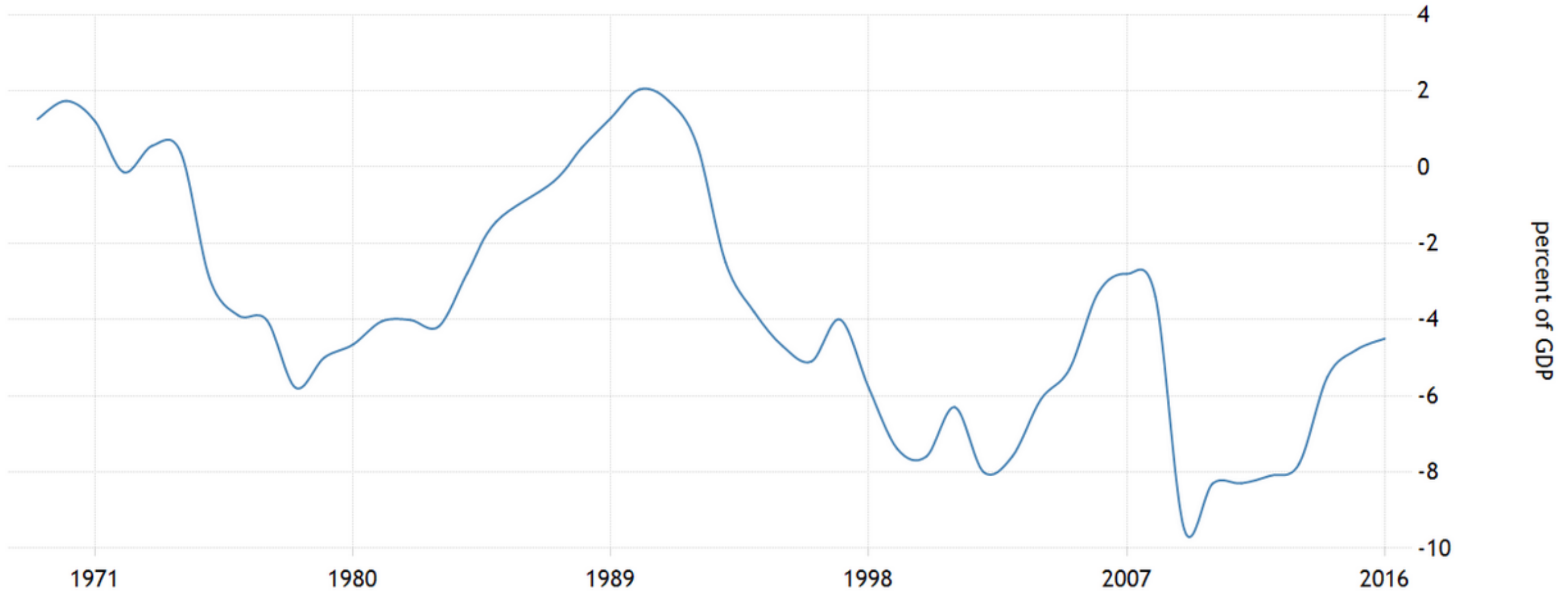
SOURCE: TRADINGECONOMICS.COM | MINISTRY OF INTERNAL AFFAIRS & COMMUNICATIONS

JAPAN UNEMPLOYMENT RATE

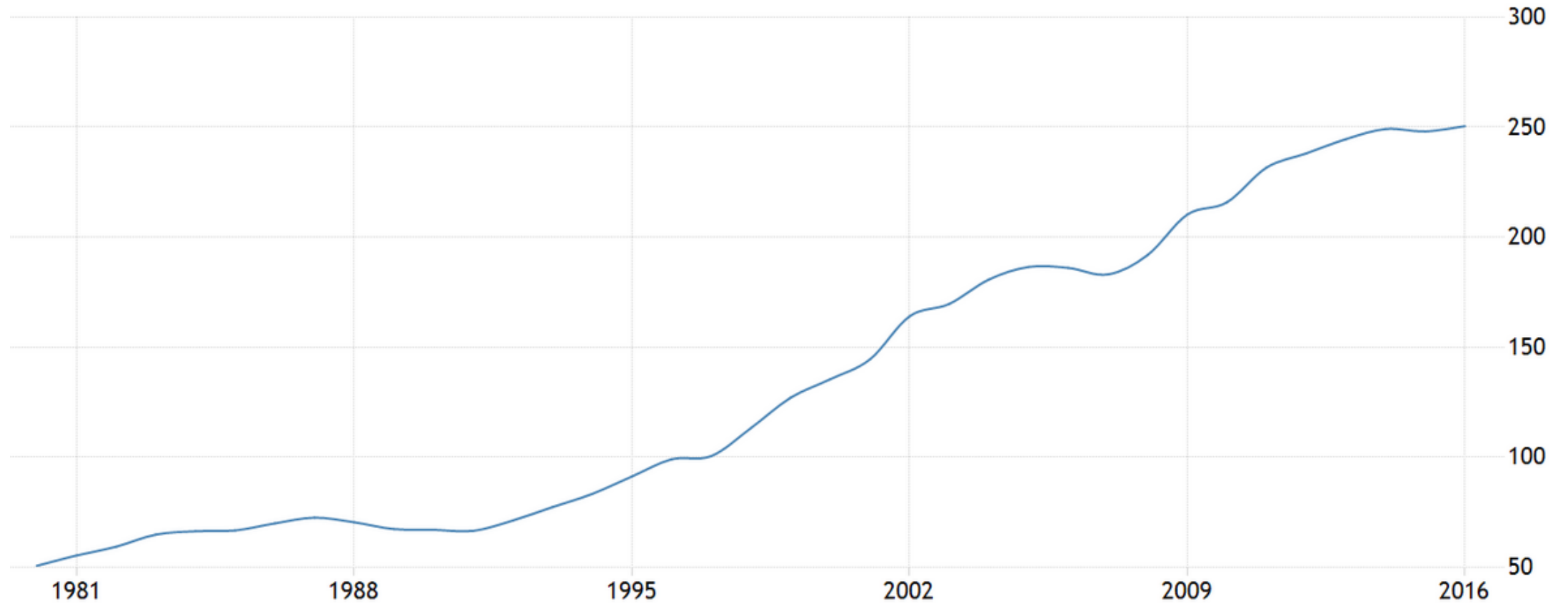
SOURCE: TRADINGECONOMICS.COM | MINISTRY OF INTERNAL AFFAIRS & COMMUNICATIONS

JAPAN GOVERNMENT BUDGET

SOURCE: [TRADINGECONOMICS.COM](https://tradingeconomics.com) | MINISTRY OF FINANCE, JAPAN

JAPAN GOVERNMENT DEBT TO GDP

SOURCE: [TRADINGECONOMICS.COM](https://tradingeconomics.com) | MINISTRY OF FINANCE, JAPAN

JAPAN GOVERNMENT BOND 10Y

SOURCE: [TRADINGECONOMICS.COM](https://tradingeconomics.com) | MINISTRY OF FINANCE, JAPAN

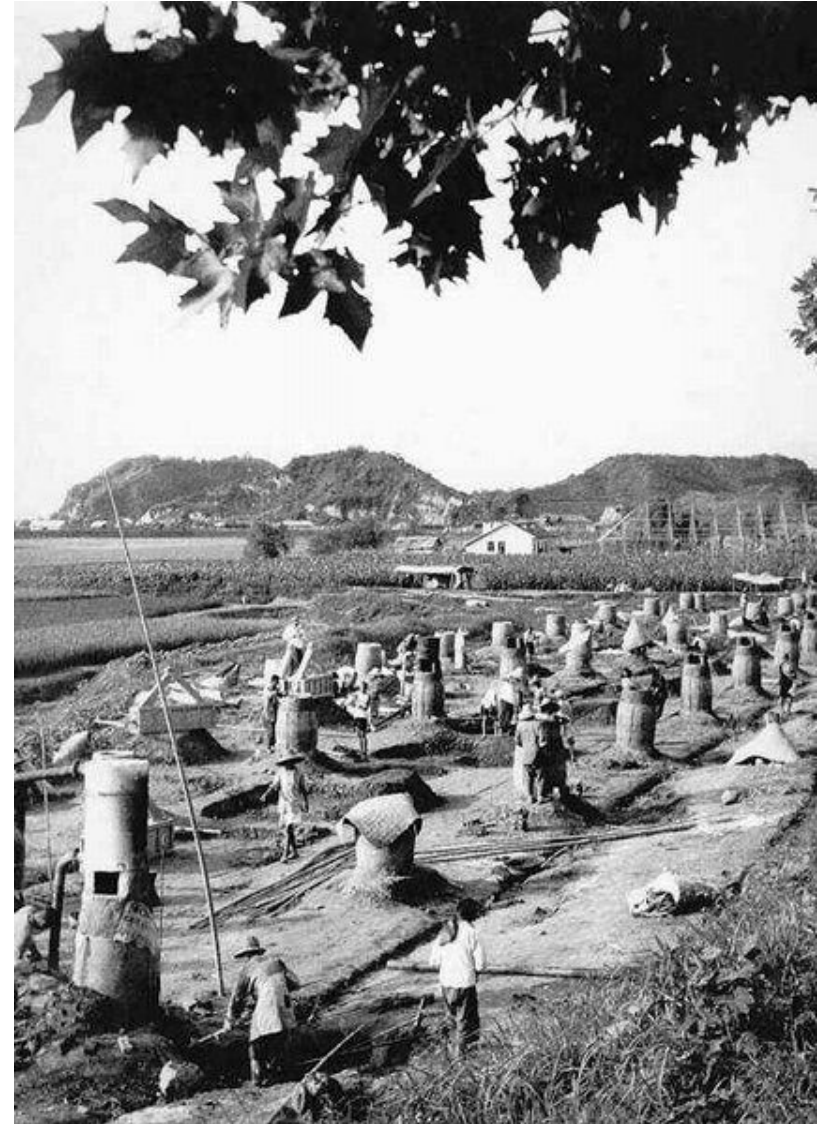
Japonsko jako centrum SE

- Současné postavení Japonska – regionální velmoc
- Role v Asijské oblasti – spojenec s USA, možné napětí ve vztahu s Čínou
- Role celosvětově – požadavky na větší zapojení
- Japonský potenciál – silné a slabé stránky

Čína

- Geopolitická situace
- Opiové války
- Pád císařství
- Světová válka
- Vítězství komunistů
- První fáze komunistické vlády
- Zavádění sovětských postupů
- Velký skok (1957-62)
- Kulturní revoluce (1966-68)

Čínské reformy

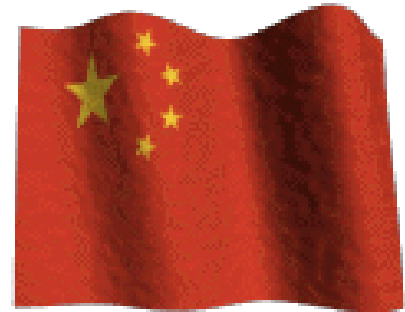
- Zavedeny Teng Siao-Pchingem od 1978
- Gradualistická cesta
- Čtyři modernizace (průmysl, zemědělství, věda a technika, vojenství)
- Velmi pozvolné a kontrolované protržní reformy
  - Liberalizace cen (duální systém)
  - Zrovnoprávnění forem vlastnictví
  - Liberalizace BÚ, konvertibilita

Hospodářská struktura a politika

- Struktura zaměstnání
- Struktura vlastnictví - nárůst soukromého sektoru (60-80%)
- Hospodářská politika
  - Kontrola finančního trhu (FÚ)
  - Politika fixního kurzu (podhodnocený?)
  - Nízký podíl výdajů vlády na hospodářství
  - Proexportní strategie
  - Speciální ekonomické zóny - technologie
  - Celkově stabilní makroekonomické prostředí

Současnost – pozice a problémy

- Výsledky – od 1980 růst téměř 10% ročně!
- V současnosti největší ekonomika světa (podle parity kupní síly)
- Možné problémy
  - Přílišná závislost na exportu
  - Hrozba nezaměstnanosti
  - Rigidní finanční sektor
  - Spory ohledně směnného kurzu
  - Energetická náročnost
  - Politický systém
  - Devastace životního prostředí

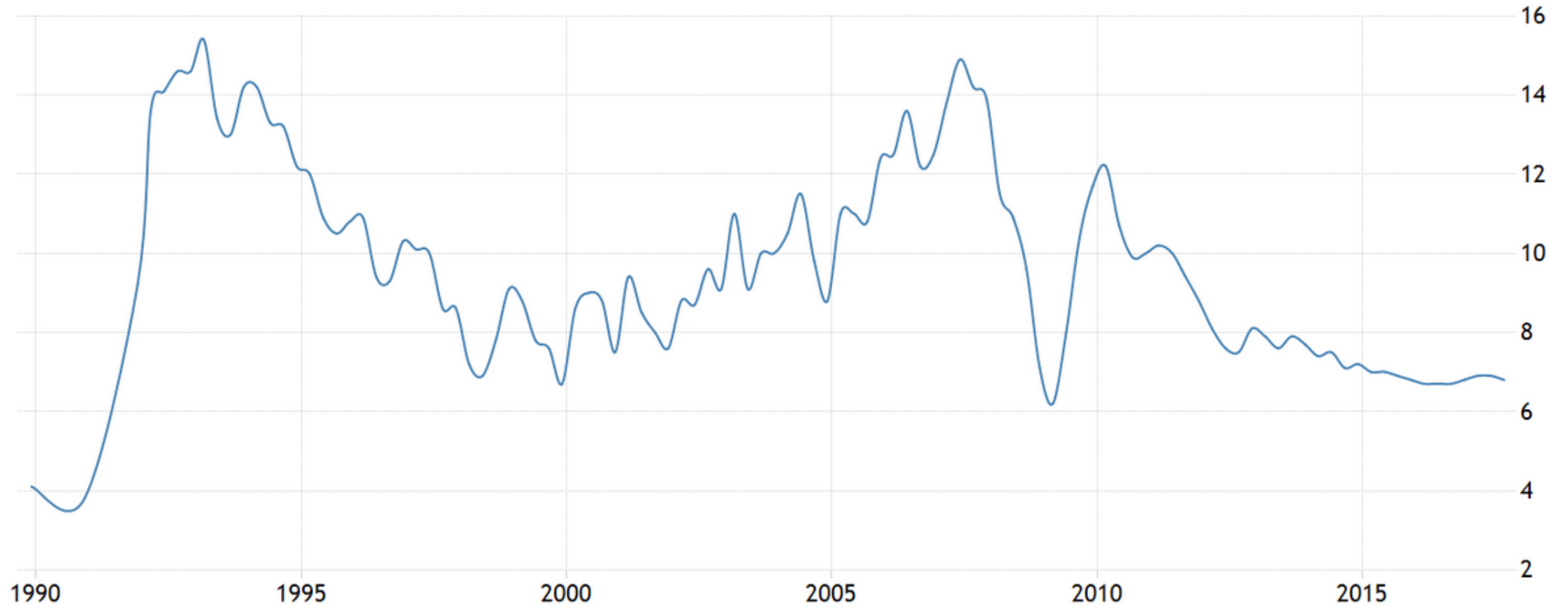

CHINA INFLATION RATE

SOURCE: TRADINGECONOMICS.COM | NATIONAL BUREAU OF STATISTICS OF CHINA

CHINA GDP ANNUAL GROWTH RATE

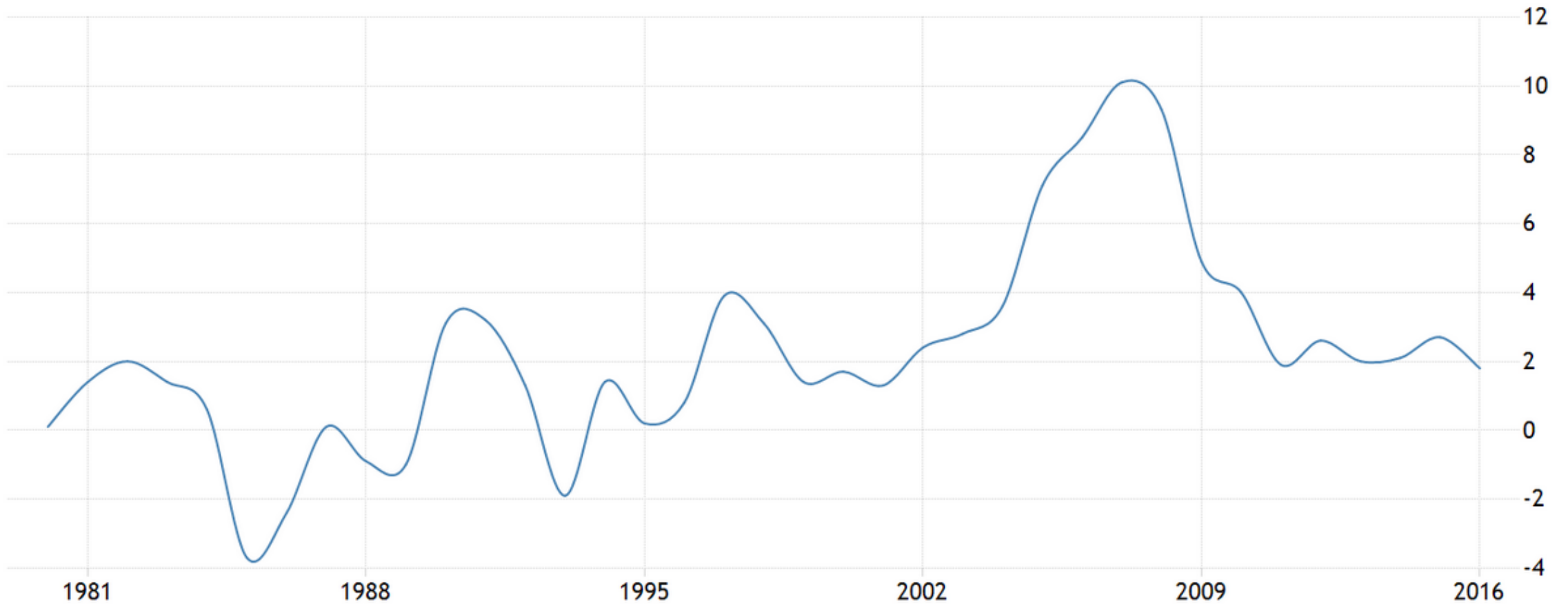
SOURCE: TRADINGECONOMICS.COM | NATIONAL BUREAU OF STATISTICS OF CHINA

CHINA UNEMPLOYMENT RATE

SOURCE: TRADINGECONOMICS.COM | MINISTRY OF HUMAN RESOURCES AND SOCIAL SECURITY OF THE PRC

CHINA CURRENT ACCOUNT TO GDP

SOURCE: TRADINGECONOMICS.COM | STATE ADMINISTRATION OF FOREIGN EXCHANGE, CHINA